

Його статус та діяльність регламентується окремим законодавством - Конституцією України [1], Законом України «Про Конституційний Суд України» [2].

Як зазначає проф. А. Селіванов, виходячи із світового досвіду функціонування розподіленого конституційного правосуддя оптимальною моделлю для України Конституція України 1996 року визначила самостійний статус Конституційного Суду України [5, с. 48- 49].

Найважливішою метою діяльності Конституційного Суду України є охорона та забезпечення верховенства на всій території держави Конституції України. Наслідок цього - не здійснення правосуддя як такого, а здійснення конституційного контролю, що проявляється у вирішенні питань стосовно відповідності законів та інших правових актів Конституції України, офіційного тлумачення Конституції України та законів України.

Таким чином, світовий досвід функціонування існуючих моделей органів конституційної юрисдикції є необхідним для України та надає можливість стрімко розвиватися нашій державі.

Список літератури

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141 (Дата звернення – 11.05.2021).
2. Закон України «Про Конституційний Суд України» від 13.07.2017 жовтня 1996 р. № 35. Ст. 376 (Дата звернення – 11.05.2021).
3. Мишин А.А. Конституция США. Политико-правовой комментарий / А.А. Мишин, В.А. Власихин. Москва: Международные отношения, 1985. 336 с. (Дата звернення – 11.05.2021).
4. Сравнительное конституционное право / ред. кол. А.И. Ковлер, В.Е. Чиркин (отв. ред.), Ю.А. Юдин. Москва: Манускрипт, 1996. 729 с. (Дата звернення – 11.05.2021).
5. Шаповал В.Н. Сравнительное конституционное право / В.Н. Шаповал. Київ: ИД «Княгиня Ольга», 2007. 416 с. (Дата звернення – 11.05.2021)

СЕКЦІЯ 37 SECTION 37

ЕКОЛОГІЧНЕ, ЗЕМЕЛЬНЕ ТА АГРАРНЕ ПРАВО ENVIRONMENTAL, LAND AND AGRARIAN LAW

УДК 332.3

Копиця О. Ю.

студент 4 курсу юридичного факультету,
Сумський національний аграрний університет,

Гончаров В. В.

ст. викладач кафедри геодезії та землеустрою
Сумський національний аграрний університет

ФУНКЦІЯ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ У СФЕРІ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН В ПЕРІОД РЕФОРМУВАННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Відповідно до статті 14 Конституції України та статті 1 Земельного кодексу України, земля є основним національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави, оскільки навіть в епоху сучасних технологій вона не втратила свого значення для повноцінного життя людини. Так, національна економіка України потребує розв'язання багатьох питань. Протягом тривалого часу актуальним питанням є земля, а саме: раціональне забезпечення використання земельних ресурсів, охорона земель, встановлення ефективної системи державного управління земельними ресурсами.

Існування функції по здійсненню державного контролю за використанням та охороною земель історично підтверджується у віковому перебігу історичних подій України. За радянських часів і часів незалежної України вказану функцію здійснювали різні органи державної влади. Політичні системи як би цю функцію не припинювали, вона через деякий перебіг часу ставала однією з основних в регулюванні земельних відносин.

В регулюванні земельних відносин функція державного контролю за використанням та охороною земель є однією з найважливіших. Головними завданнями є забезпечення дотримання органами державної влади, місцевого самоврядування, установами, підприємствами та громадянами вимог земельного законодавства України. Цей контроль слід здійснювати над усіма суб'єктами земельних відносин та усіма землями, незалежно від форми їх власності.

Теоретичні та практичні питання концепції та сутності контролю, процесу державного контролю у сфері землекористування висвітлюються в працях таких вітчизняних вчених, як: Є. С. Лазеба, А.М. Третьяк, Г. І. Балюк, А. А. Черевчук, А.П. Матвієнко та ін.

Правове регулювання державного контролю над використанням та охороною земель в Україні здійснюється відповідно до Земельного кодексу, законів «Про державний контроль над використанням та охороною земель», «Про охорону земель» та регламентується іншими нормативно-правовими актами. Тобто певна законодавча база для його забезпечення існує, але крім законодавчого впорядкування необхідно більш детально впорядкувати функціональні обов'язки органів центральної державної влади, що здійснюють контроль над використанням та охороною земель, особливо це стосується сільгоспугідь, оскільки вони є основним (незамінним) засобом виробництва у сільському господарстві [1, с. 67].

За статтею 187 Земельного кодексу України та статтею 5 Закону України «Про державний контроль за використанням та охорони земель» [2] державний контроль поділяють на 3 частини. За них відповідають різні центральні органи виконавчої влади. Це є державний, самоврядний та громадський контроль.

Розглядаючи законодавство, що регулює дане питання, слід зазначити, що підтримка державного контролю за використанням та охороною земель забезпечується шляхом забезпечення земельного законодавства, раціонального та ефективного використання земель та забезпечення їх охорони, збереження природних ресурсів та навколишнього середовища в цілому. Головними принципами є законність, систематичність, ефективність, об'єктивність, загальність, глибина, гучність, загальність, реальність, до яких можна додати принцип делікатності або «недопущення необґрунтованому втручання у діяльність власників та землекористувачів щодо використання земельних ділянок за їх цільовим призначенням» [3, с. 97].

У 2014 році в Україні стартувала реформа децентралізації, а разом з нею відбулися значні зміни в земельному законодавстві. Вважаємо за доцільне розглянути проект Закону № 2194 «Про внесення змін до Земельного кодексу України та інших законодавчих актів щодо удосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин». Даний законопроект спрямований на децентралізацію управління землями, передаючи землі держави які знаходяться за межами населених пунктів у комунальну власність громад, в тому числі окремі функції контролю з їх використання відповідним місцевим органам.

За даним законопроекту пропонується, перехід земельних ділянок в межах об'єднаної територіальної громади у власність територіальної громади починаючи з

моменту державної реєстрації прав комунальної власності. Інші земельні ділянки та землі, які не були сформовані в земельні ділянки, потребуватимуть процедур (і, відповідно, витрат) для їх формування та включення до земельного кадастру для переходу до комунальної власності. Він також встановлює чіткий механізм порядку фіксування у Державному земельному кадастрі меж громад [4].

Законопроект пропонує, крім іншого, і відмовитися від центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, і внесенням пропозиції щодо центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері кадастрової діяльності та геопросторових даних.

Отже, ми вважаємо за необхідне передачу функцій державного контролю саме об'єднаним територіальним громадам, адже це надасть громадам перспективу розпоряджатися значними фондами земель сільгоспугідь. Не зважаючи на розгалужену систему центральних органів виконавчої влади, які проводять перевірки використання та охорони земель, на сьогодні не існує дієвого контролюючого органу, що незадовільно позначається на якості управління земельними ресурсами.

Список літератури

1. Матвієнко А.П. Державний контроль над використанням та охороною земель в Україні. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2016. № 3. С. 66-69
2. Про державний контроль за використанням та охороною земель: Закон України від 19.06.2003 № 963-IV. Дата оновлення: 16.10.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/963-15#Text> (дата звернення 14.04.2021).
3. Лазеба Є. С.. Державний контроль у сфері використання земель в Україні. Економіка та держава. 2015. № 1. С. 96-99.
4. Проект Закону про внесення змін до Земельного кодексу України та інших законодавчих актів щодо удосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин. URL: <http://surl.li/qlbd> (дата звернення 10.04.2021)

УДК 332.3

Лісіцин А. О.

студент 4 курсу юридичного факультету,
Сумський національний аграрний університет,

Коротенко Л. О.

студент 4 курсу юридичного факультету,
Сумський національний аграрний університет,

Гончаров В. В.

ст. викладач кафедри геодезії та землеустрою,
Сумський національний аграрний університет

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

Земля, як природний ресурс залишається одним із найбільш цінних, і має статус основного національного багатства країни, що потребує збереження і дбайливого ставлення. Земельні ресурси, своєю чергою, виступають територіальною базою для народногосподарських об'єктів, і водночас – основним засобом виробництва.

Україна, як аграрна країна, має значний земельно-ресурсний потенціал. Станом на 1 січня 2019 р. земельний фонд України становить 60,3 млн гектарів, або близько 6 % території Європи. На сьогодні земельні ресурси України перебувають в досить складному стані. Так, земельний фонд України характеризується високим рівнем